

היסטוריה

לעולים חדשים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

ענה על שאלה אחת מכל פרק.

פרק ראשון	—	(25×1)	—	25	נקודות
פרק שני	—	(25×1)	—	25	נקודות
פרק שלישי	—	(25×1)	—	25	נקודות
פרק רביעי	—	(25×1)	—	25	נקודות
סה"כ	—			100	נקודות

שים לב: תלמידים שאושר להם מבחן מותאם יענו על שלוש שאלות:

שאלה אחת מפרק ראשון או מפרק שני, שאלה אחת מפרק שלישי ושאלה אחת מפרק רביעי.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (25 נקודות)

תקופה ראשונה: הלאומיות בישראל ובעמים — ראשית הדרך עד 1920

ענה על אחת מן השאלות 1-3.

1. הלאומיות

- א. מהי הלאומיות המודרנית? הצג שניים מן המאפיינים שלה. (12 נקודות)
- ב. הסבר כיצד אחת מן המהפכות שלמדת עליהן תרמה לצמיחת התנועות הלאומיות באירופה במאה ה-19, והצג גורם נוסף לצמיחתן. (13 נקודות)

2. התנועה הציונית

- א. בחר בשניים מן הגורמים האלה:
- כישלון האמנציפציה
 - התחזקות האנטישמיות
 - התעוררות התנועות הלאומיות באירופה
- הסבר כיצד כל אחד משני הגורמים שבחרת השפיע על צמיחת התנועה הציונית. (13 נקודות)
- ב. הסבר את מטרת פעילותו הדיפלומטית של הרצל, והצג פעולה אחת שנקט (שעשה) לקידום מטרה זו. (12 נקודות)

3. ארץ-ישראל בשנים 1882-1914

- א. הסבר שלושה גורמים לעלייה של יהודים לארץ-ישראל בשנים 1882-1914. (14 נקודות)
- ב. תאר את העזרה של הברון רוטשילד אן של המשרד הארצישראלי ליישוב היהודי בארץ-ישראל בשנים אלה. (11 נקודות)

פרק שני (25 נקודות)

תקופה שנייה: בין שתי מלחמות העולם (1920-1939), היישוב היהודי בארץ-ישראל

בימי מלחמת העולם השנייה

ענה על אחת מן השאלות 4-6.

4. "14 הנקודות של וילסון" וסיום מלחמת העולם הראשונה

- א. הצג שני סעיפים ממסמך "14 הנקודות של וילסון", והסבר את המטרה של וילסון בפרסום מסמך זה. (13 נקודות)
- ב. הצג שני שינויים שחלו במפה המדינית של אירופה אחרי מלחמת העולם הראשונה: שינוי אחד שחל בהשפעת מסמך "14 הנקודות של וילסון", ושינוי אחד נוסף. (12 נקודות)

5. היישוב היהודי בארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם

- א. הצג שלושה גורמים לעלייה של יהודים לארץ-ישראל בין שתי מלחמות העולם. (14 נקודות)
- ב. תאר שני הישגים של העולים בתקופה זו בתחום ההתיישבות, והצג מוסד לאומי אחד שהוקם בשנים אלה. (11 נקודות)

6. יהודים, ערבים ובריטים בשנות השלושים בארץ-ישראל

- א. הסבר אחד מן המושגים האלה:
- "מדיניות ההבלגה"
 - "היציאה מן הגדר"
 - "חומה ומגדל"
- (12 נקודות)
- ב. הצג שני סעיפים של "הספר הלבן" השלישי (1939), והסבר גורם אחד לפרסום ספר זה. (13 נקודות)

פרק שלישי (25 נקודות)

תקופה שלישית: המשטר הטוטליטרי, הנאציזם, מלחמת העולם השנייה והשואה

ענה על אחת מן השאלות 7-10.

7. המדיניות הנאצית כלפי היהודים 1933-1939

א. הסבר שני עקרונות באידאולוגיה הנאצית: עיקרון אחד הקשור ליהודים, ועיקרון אחר הקשור לעם הגרמני בלבד. (12 נקודות)

ב. בחר באחד מן הצעדים האלה שנקטו הנאצים:

— חוקי נירנברג (1935)

— "ליל הבדולח" (1938)

תאר את הצעד שבחרת, והסבר את המטרה שלו.

(13 נקודות)

8. החיים בגטו עד "הפתרון הסופי"

א. תאר את הקשיים של היהודים בגטאות בתקופה זו. (10 נקודות)

ב. הצג שני תפקידים שהטילו הנאצים על היודנראטים, ותאר כיצד ניסו היודנראטים לעזור לתושבי הגטאות עד תחילת ביצוע "הפתרון הסופי". (15 נקודות)

9. תנועות הנוער בגטאות

א. הצג שתי פעולות של תנועות הנוער בגטאות עד ביצוע "הפתרון הסופי".

הסבר כיצד סייעו תנועות הנוער לחברים בהן להתמודד עם החיים בגטאות.

(13 נקודות)

ב. הסבר מדוע חברי תנועות הנוער הם שהובילו את המרד בגטאות, והצג שניים מן הקשיים שלהם בארגון המרד.

(12 נקודות)

10. "הפתרון הסופי", חסידי אומות העולם

א. הסבר מדוע התחיל הרצח ההמוני של יהודים עם פלישת גרמניה לברית המועצות. (13 נקודות)

ב. הסבר את המושג "חסידי אומות העולם". מה היו המניעים של חסידי אומות העולם להציל יהודים?

(12 נקודות)

פרק רביעי (25 נקודות)

תקופה רביעית: בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון

ענה על אחת מן השאלות 11-14.

11. החלטת האו"ם

- א. הצג את עיקרי החלטת האו"ם שהתקבלה בכ"ט בנובמבר 1947. הסבר שתי סיבות לתמיכת ארצות הברית בהחלטה זו. (15 נקודות)
- ב. מה הייתה התגובה של היהודים ומה הייתה התגובה של הערבים על החלטת האו"ם מכ"ט בנובמבר 1947? (10 נקודות)

12. עלייה וקליטה בשנות החמישים והשישים של המאה ה-20

- א. הצג את המאפיינים של אחד מסוגי העלויות האלה: עליית הצלה, עלייה מבוקרת, עלייה חשאית. (11 נקודות)
- ב. תאר את אירועי ואדי סאליב, והסבר שני קשיים של העולים שהובילו לאירועים אלה. (14 נקודות)

13. זיכרון השואה

- א. תאר את היחס של החברה בישראל לניצולי השואה בשנות החמישים, והסבר גורם אחד ליחס זה. (12 נקודות)
- ב. הצג שתי דרכים שבעזרתן פעלה מדינת ישראל להנצחת (שמירת זיכרון) השואה. הסבר את החשיבות של הנצחת השואה. (13 נקודות)

14. מלחמת ששת הימים / מלחמת יום הכיפורים

- בחר באחת מן המלחמות: מלחמת ששת הימים (1967) או מלחמת יום הכיפורים (1973).
- א. הסבר שניים מן הגורמים למתיחות בין ישראל ובין סוריה ומצרים שהובילה לפרוץ המלחמה. (12 נקודות)
- ב. הצג את התוצאות המיידיות של המלחמה, והסבר את ההשפעה של מלחמה זו על מדינת ישראל בשני תחומים. (13 נקודות)

בהצלחה!